

През 1933 г. група местни жители създават археологическо дружество, имащо за цел да събира, опазва и популяризира богатото археологическо наследство на Хисаря и неговия район. За председател на дружеството е избран запасният генерал Тодор Марков – жител на Хисаря. В своята вила той създава лична музейна сбирка, която през 1953 г. прераства в държавен музей. От 1960 г. музеят се помещава в сегашната си сграда на улица „Ал. Стамболийски” № 8. Сградата музея е преустроена жилищна постройка от 40 –те години на XX в. за нуждите на музея. През 1979 г. в същия стил е построена нова сграда и музеят е разширен в южна посока. Сега той има П-образна форма с експозиционен двор и лапидариум.

Музеят е с археологически профил. Експозицията му отразява хилядолетната материална и духовна култура в Хисаря и неговия район от новокаменната епоха (V хилядолетие пр. Хр.) до Възраждането.